

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla CCXXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

REGVLA CCXXXVIII.

EMENS a fisco rem alienam vt fisci, statim est securus, et qui præterdit habere ius in illa re, debet mouere actionem infra quadriennium contra fiscum: alias non auditur. Hanc reg. probat in l. bene a Zenone. & in l. ij. C. de quadrien. præscri. in §. si quis de vsucap. De iure Regio probatur in l. iij. tit. v. par. v. Hanc ponit Fel. cum §. limitatio. in c. quæ in ecclesiarum. de constitu. 35. Ias. in auth. quas actiones. nu. 5. C. de sacrosanct. eceles. & in quâ pluribus locis, infra relatis. Eandem reg. limitat nouem modis Corset. in repert. ad Abb. in verbo, l. bene a Zenone.

1 Limita primo, quando fiscus bona fide possidebat, credens quod esset sua, quia tunc procedit illa lex: fisco quando fiscus uendit rem istam mala fide, quia tunc non procedit. ita notab. tener Bal. in l. nu. 2. C. si contra ius vel utili. publi. & est gl. in l. ij. C. de comm. rer. aliena. et in l. j. in verbo, distrahatur. C. de vnd. rerum fisco. l. x. ita tenet Abb. in c. ij. prope fin. de rebus eccle. non aliena. Fel. in c. quæ in ecclesiarum. nu. 32. de constit. Marti. Lauden. in tract. de principibus. q. xj. & istam esse communem opin. firmat Matth. de Affli. in c. j. in fi. in verb. & bona committentium, nu. 168. quæ sint Rega. in Vsb. feud. eam etiam tenet Iacobi. de S. Geor. in l. nu. 8. C. si aduer. fisc. Roderi. Xuarex in allega. xj. Et in dubio præsumitur, quod fiscus bona fide possideat, ita vt onus probandi principem non possedisse incumbat actori. ita notabili. tenet Bald. in l. multum. C. de comm. rerum aliena. Rom. in conf. cccx. nu. 5. Ias. Auth. quas actiones, nu. 6. in fine. C. de sacros. eccl. vbi dicit quod hoc est multum tenendi cordi. Fel. in d. nu. 27. Fran. Balb. in tract. præscrip. in ij. par. v. par. princ. q. viij. nu. 2. Nicola. Bellon. in conf. nu. 4. Curt. Ian. in l. heres absens. nu. 16. ff. de iudi. Ruuin. in conf. xlvi. nu. 13. vol. j.

2 Limita secundo non habere locum in bonis ecclesie alienatis a Principe uel a fisco. Vt est gl. notab. in c. quicumque militum, in verbo, consensu. xij. q. ij. vbi allegat bonum tex. in c. placuit, el. j. & ibi glo. in verbo, annos. xvj. q. ij. & hanc opin. tenet Fel. in c. quæ in ecclesiarum, nu. 36. de constitutio. Matth. de Affli. in decis. Neapoli. cccclxj. nu. 42. & in præludiis constitu. Neapol. q. xiiij. & in d. versic. & bona committentium, nu. 171. Marti. Laud. in d. tracta. de Princip. in d. q. xj. Abb. in c. ij. nu. 6. de rep. eccle. non aliena. Rom. in sing. 618. Ias. in Auth. quas actiones, nu. 5. C. de sacrosanct. eccl. Fran. Balb. in tract. præscrip. in ij. part. v. partis principalis. nu. 1. Guliel. Benedict. in repe. c. Raynutius. in verbo, & uxorem nomine Adelasiam. nu. 384. Paris. in conf. xxvij. nu. 88. vol. ij. Alex. in conf. l. ij. nu. 8. vol. vij.

3 Tertio limita, vt indistincte nõ procedat de iure canonico. Vt est glo. singu. in verbo, irrita in c. 2. de reb. eccle. non alienan. Quod intelligunt ibi doct. in præiudicium ecclesiarum, secundum Abb. ibi nu. 6. Felin. in d. c. quæ in ecclesiarum nu. 38. Fran. Balb. vbi supra nu. 2. Et illam etiam gl. sequitur Matth. de Afflic. in d. q. xviii. in præiudicis constit. Neapoli. Ias. in d. Auth. quas actiones nu. 5. & Pau. Pari. in consi. xxvij. nu. 88. vol. 1. Hieron. Zanetinus in tract. different. vtriusque iur. nu. 111.

4 Quarto limita, vt procedat dummodo Princeps vendat vel donet rem alienam, dicendo se facere de plenitudine potestatis, alias secus. Ita tenet Bal. in proœ. Decret. col. 2. quæ sequitur Marti. Laud. in tract. de princ. q. 2. Fran. Balb. vbi supra. Circa quam limitationem vide Felin. in d. c. quæ in ecclesiarum nu. 39. & Stehp. Bert. in consi. xv. nu. 20. vol. 1. secundæ impressi, & contra eam tenet Hiero. Zanetinus in tract. differentiarum vtriusq; iuris, nu. 115.

5 Quinto limita, vt procedat tantummodo in Imperatore et fisco, nõ autem in principibus inferioribus. Ita Bal. in c. ad apostolicæ, de re iud. lib. 6. & in c. si. de re iudic. vbi dicit, hoc esse menti tenendū pro limitatione supradicte regulæ. Ange. de Perusio in repet. l. j. C. de fide instru. lib. x. Soci. in consi. xlvj. vol. 4. Ias. ind. Auth. quas actiones nu. 6. Abb. in consi. 3. vo. j. Curt. Iun. in cons. cxlij. in fi. et in consi. vtri. in fi. Curt. seni. in consi. 50. nu. 32. Ias. in consi. 167. vol. j. Stepha. Bertran. in consi. xv. vol. 1. impressi. secundæ Hiero. Zanet. in d. tracta. differen. vtriusq; iur. nu. 110. Quæ opinio licet communis videatur, contrariam tamen de iure veriore credimus, imo quod tex. in d. l. bene a Zenoue. & alix leges similes probantes hanc regulam habeant locum in inferioribus Principibus quibus habent iura Imperii vel ex privilegio vel ex prescriptione. Ita expresse tenet Bald. in d. c. ad apostolicæ de re iud. lib. 6. prout expresse refert Iaco. de sanct. Geor. in tract. feud. in verbo, Princeps. nu. 10. in prin. Martin. Laud. in d. tracta. de Principibus quæst. 2. Fran. Balb. in tracta. prescriptio. in 2. par. quintæ. part. prin. nu. 2. Bal. sibi met contrarius loquens de Duce Mediol. in consi. cclix. nu. 1. vol. 3. & in consi. 25. nu. 9. volu. 1. Rom. in consi. 59. & in consi. 10. nu. 5. Raph. Cum. in consi. cliij. in fi. Bart. in l. hostes nu. 5. de cap. Matth. de Afflic. in c. j. in versi. & bona committentiū nu. 67. quæ sint Rega. in v. sib. seu. Corn. in consi. cxxvij. nu. 7. vol. 1. Hymō Publi. in glo. ad consuetudines Aluernie ti. xvij. art. xiiij. nu. 1. Rui. in consi. 31. nu. 18. volu. 7. Pau. Pari. in consi. 1. num. 112. vol. j. Curt. Iun. sibi met contrarius in consi. 91. nu. 19. & in l. heres. abens. ff. de iudic. nume. 17. Nicol. Bellon in consi. 51. & in consi. 59. num. 8. Castaldus in tracta. de Imperatore, quæstio. 109. Albert. Bruus in consi. 3. nu. vij. Andre. ab Exea in rubri. de constitu. nu. 96. & ibi Felin. nume. 33. in libro pactorum, nume. 341. In quibus locis omnes prædicti Doctor. concludunt, quod hæc regula procedit in locum tenentibus generalibus principis, ex quibus omnibus hæc

D. Petri Duen.

secunda opinio redditur plus quam communis, maxime quia Doctores in contrarium allegati vacillant. nam Bal. in d. c. fina de re iudic. nihil allegat, sed ex suo capite loquitur, & fuit sibi contrarius in fulendo, vt supra dixi. idem Bald. in d. c. ad apostolicæ, statim se mirat. Abb. in d. consi. transit ad alias solutiones, cum dictum fuit sit valde absurdum, iuxta notata de Rege per Deci. in Rubrica constitutio. 1. lectu. nume. 4. idem facit Socin. quia non firmat se datur diuersas solutiones, et vltimo dicens, si non singuli, at simul fieri valeant. Ias. in d. Authen. quas actiones, mouetur ex solo dicto Bald. qui fuit sibi contrarius, vt supra dixi etiam Curtius, fuit sibi contrarius, vt ex supra dictis apparet. itaque in effectu omnes Doctores mouentur ex solo dicto Bald. in d. c. fina. qui loquitur sine lege & ratione.

6 Sexto limita procedere, quando fiscus rem quam alienauit possidebat tempore contractus vel traditionis, alias secus. Ita illam limitationem intelligit Battol. in d. l. fina. nume. 2. C. si contra ius vel utilitatem publicam Bal. in l. j. col. j. C. de hæredi. vel actio. vendi. & in l. 2. post Petrum & Cin. C. de commu. rerum aliena. Felin. in d. cap. quæ in ecclesiarum, nume. 35. Martinus Lauden. in d. tractatu. de principibus quæstio. 11. Francis. Balb. in d. tractatu. præscripto. in d. c. secunda par. 5. partis prin. quæst. 8. nu. 2. Iacobi. de sancto Georg. in d. tracta. feudorum in uerbo, sed an Princeps. num. 10. Ias. in d. Authen. quas actiones. nu. 6. in fi. Bartho. Socin. in cons. cxx. nu. 25. vol. 4. Alex. in consi. li. j. nu. 5. vo. 7.

7 Septimo limita, vt procedat quando princeps vendit rem aliam nam iure proprio, secus si iure creditoris: nam tu emptor non es statim securus. Ita notabiliter concludit Bal. in præmio Decretal. nume. 15. per tex. in l. si fundum ff. de rescin. vendit. & in l. fina. C. de iure domi. impetrã. & in l. eleganter in prin. ff. de pignora. actio. & in l. fina. C. si adu. r. fisc. Francis. Balbus in d. quæstio. viij. nume. 2. Martin. Lauden. in dicto tracta. de Princip. quæst. 11. Iacobi. de sancto Georg. in d. tracta. de Princip. in uerbo, sed an Princeps nu. 19. not. Nicol. Bell. in con. 11. nu. 5. facit glo. in §. si. in uerbo, et in Institutio. de vsucapio.

8 Octauo limita vt procedat demum tribus concurrentibus. Primo quod Princeps vendiderit rem quam possidebat. Secundo quod vendat bona fide, vt supra dixi in prima et secunda limitatione. Tertio quod præcesserint solennes subhastationes, iuxta text. in l. j. & in l. si tempora. & in l. duplex ratio. C. de fide instrum. & iure hæste lib. 10. Ita notabiliter concludit Bal. in d. l. j. C. de hered. vel actio. vendi. quem sequitur Marth. de Afflic. in e. j. in uerbo, & bona committentium, nume. 168. quæ sint Rega. in vlib. feudor. Iacob. de sancto Georg. in d. tracta. feudorum, in uerbo, sed an princeps nu. 10. in fi. vbi dicit, quod licet dictum Bald. semper sit menti tenendum in quantum loquitur de subhastatione, cum nullus in iure ei contradicatur tamen ipse sibi dubitat de illo dicto, & dicit nunquam id videtur feruari

feruari. Ratio Iacob. est, quia d. l. bene a Zenone, non loquitur de subhastatione. Preterea dicit ipse quod textus in d. l. bene a Zenone, habet locum quandocumque princeps donat, tamen nemo dixerit quod in donatione requiratur subhastatio, & Iacob. sequitur Tho. Grammaticus in decisio. lxxv. nume. 35. Eandem opinionem dubitando est de doctrina Bal. refert Franc. Balb. in tract. præscrip. in 2. par. quin te princip. quæst. 8. nu. 2. Sed pro dictis Bald. vide gl. in §. si in verbo, emit. Institutio, de usucapio, declara vt per Nicolaum Bello. in consi. 51. nume. 5.

9 Nono limita, vt procedat interueniente traditione, & non aliter. Tenet Bal. in cap. j. in §. fin. nume. 3. de noua forma fidei. Martinus Lauden. in d. tractatu, de Principibus, quæst. 11. Franciscus Balbus in d. quæst. 8. nu. 2. Iacobinus in d. tract. feudorum in verbo, sed an princeps nome. x. Prepositi, in d. c. j. in §. fina de noua forma fidei. Martin. de affict. in c. j. in verbo, & bona committentium nume. 172. quæ sint regal. in usib. feudo.

10 Decimo limita, vt non procedat in præiudicium minoris, & in rebus suis. Vt est glo. notab. in l. fina. in verbo, debiti. C. si aduers. fisc. quam ibi sequitur expresse Iacob. nu. 6. vbi eam notabiliter declarat. Franciscus Balbus in d. quæstio. 8. nu. 2. in si. & eam declarant ibi Cin. & Bald. & Franciscus Cur. iunior in l. heres absens nu. 17. de iud. facit etiam gl. in d. §. si. in verbo, emit. Insti. de usu.

11 Undecimo limita, vt non procedat in præiudicium dotis seu iurium dotalium. Ita tenet Bald. in consi. ccclix. incip. quemadmodum, nume. 1. vol. 3. quod dictum alibi non legisse, licet corrupte eum alleger, dicit Ias. in l. j. nu. 9. in si. ff. solut. matrim. quem ibi sequitur Ripa nu. xv. Barthol. Soci. in consi. cxxj. nu. 26. vol. 4. Franc. Balb. in tracta præscrip. 2. par. 5. princip. q. vii. nu. 2. in si. Curt. iunior in d. l. heres absens, num. 8. & de illo dicto Bald. facit mentionem Andree. Tiraq. in tract. de vtroque retrac. iit. de retrac. (Signagier). §. glo. xiiij. nu. 91. in si. fol. 114. Anto. Negus. de Fano, in tracta. de piglo. in octaua par. princip. nume. 23. Pro qua opinione est glo. in l. c. de priuile. fisci, vbi probatur, quod fiscus non vitur priuilegio contra dotem.

12 Duodecimo limita non procedere, quandocumque Princeps videretur vel donaret rem vni, & ille emptor vel donatarius cecidisset a possessione, & Princeps concederet rem istam alteri: nam si secundus conueniatur a primo, non haberet beneficium dictæ legis. Tenet expresse consilium Rom. in consi. 98. num. 1. cum seq. allegat text. a contrario sensu, in c. Abbate sane in verbo, pro parte autem altera, & ibi glo. de re iudic. lib. 6. quem textum ibi inducit, sequitur Luc. de pena in l. j. C. de locato. prædio, ciuil. lib. 11. Pro qua opinione est etiam text. expressus in l. prædia, C. de locatio. præd. ciuil. lib. 11. vbi dicit text. quod quando aliqua prædia iure perpetuo fuerunt alicui per principem concessa, transferri ad alium perpetuum non oportet, & subdit text. ibi aperte, hoc edicto definitum.

D. Petri Duen.

mus vt a perpetuario nūquam possessio transferatur, etiam si aliter
sponte eam Imperator donauerit. & multa alia verba ibi expri-
muntur. Eandem opinionem tenet Matth. de affict. in d. verbo. &
bona committentium nu. 175. Curt. Iun. in d. l. heres ab sens. nu. 19
& 20. Thom. Gram. in decisi. lxxv. nu. 43. idem Curt. Iun. in con-
cxl. iij. nume. 5. 6. & 7.
3 Decimotertio limitā si princeps in concessione vel in venditi-
one rei apposuit clausulam, iuribus alienis semper saluis. Ita expre-
se tenet Andr. de Ifern. in c. 7. que sint Regal. in Vlib. feudor. No-
thæ. de Affict. in d. versi. & bona committentium nu. 178. facti
not. idem Matth. de Affict. in cap. 1. nu. 27. cum sequen. qui succo-
tenean. in Vlib. feudor. quod notat Felin. in c. inter monasteria
de re iudica. nume. 3.

REGVLA CCXXXIX.

EMPTIONIS & venditionis appellatione comprehenditur
omnis contractus per quem dominium transfertur. Hanc regu-
lam probat tex. in l. statu liberi a ceteris. in §. quintus. & ibi glo. in
verbo. emptionis. ff. de statu libe. facit etiam tex. in l. sicut in §. ven-
ditionis. & in §. sed si promiserit. ff. quib. mod. pig. vel hypothec.
sol. tex. in l. sed quod ad eas. in §. quod emptione. ff. de pig. & in c. 1.
de controuer. inter domi. & empto. in vlib. feudo. & in l. sequitur. in
§. de illo. iuncta. glo. ff. de vsucap. & in l. secūda. in §. eam re. ff. que
res pigno. obli. poss. tex. in l. si. C. de rebus alie. non alienan. & in l. 1.
si vsumfructū. in §. in summa. ff. de libera. cau. et hoc tenet gl. & ibi
Cin. in l. 2. C. de vsucap. pro empto. & in d. §. venditionis. idem Cin.
in l. 2. C. de iure emphyteu. vbi allegat tex. in l. 2. in secundo respō-
so. ff. de dote prælega. & in l. si ego. in §. interdum. ff. de Publica.
Circa quam regulam. Vide Ias. in Liuris gentium in prin. nu. 7. &
de pac. Pau. Pari. in consi. 32. nu. 3. cum aliis. vol. 3.

Hanc regulā limitat quatuor modis Bern. de Luco in reg. 117.
& in regu. 774. referendo ad Anton. de Burg. in Rub. nu. 19. vsque
ad fin. de emptio. & vendi. Hanc regulam cum quinque limitat.
ponit Fabianus de Monte in tract. de emptio. & vendi. in 2. quest.
prin. a nu. 1. vsque ad nume. 11. & a nume. 11. vsque ad fin. notat tra-
ctat materiam huius regulæ.

REGVLA CCXL.

EMPTOR non tenetur stare colono. Quam regulam pro-
bat. tex. in l. emptorem. C. loca. de iure Regio est tex. in l. xix. c. 1.
vii.